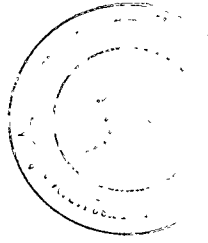

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จุดประสงค์เบื้องต้นของการเรียนภาษา คือ เพื่อการติดต่อสื่อสาร แต่ภาษาอังกฤษยังมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นอีก คือ เป็นบ่อเกิดของการสื่อสารสากลทางวิชาการ และใช้ในการถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ ระหว่างนานาชาติ การเรียนภาษาอังกฤษจึงมิได้จบสิ้นลงในตัวของมันเอง แต่เป็นสื่อเพื่อบรรลุจุดประสงค์อื่น ฉะนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุด เพราะใช้เพื่อการสื่อความหมายโดยทั่วไปและเป็นเครื่องมือเพื่อการแสวงหาความรู้อื่น ๆ การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันนั้นน้อยกว่าจุดประสงค์เบื้องต้นของผู้เรียนจึงมักเป็นการนำภาษาไปใช้ค้นคว้าหาความรู้และเพิ่มพูนสติปัญญา

โดยทั่วไป วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับประถมหรือมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ทั่วไป เป็นการเรียนตามความนิยมมากกว่าตามความจำเป็นในการนำไปใช้เพื่อการสื่อสารอย่างจริงจัง แต่เมื่อถึงระดับมหาวิทยาลัย ภาษาอังกฤษจึงจะจำเป็นต่อการแสวงหาความรู้อย่างจริงจัง แต่จุดประสงค์นี้มิได้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะสภาพการเรียนการสอนมิใช่เพื่อการสื่อความหมาย แต่เป็นการเรียนกฎเกณฑ์และคำศัพท์ทางภาษา เช่น ประโยคภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบอะไร ให้ทราบความหมายของคำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ ฯลฯ โดยที่สิ่งเหล่านี้มิได้เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายเฉยแฉะแต่น้อย นอกจากนี้วิธีการเรียนซึ่งใช้การท่องจำและการฝึกตามแบบอย่างเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความหมายของข้อความและความเหมาะสมในการใช้ภาษาในชีวิตจริงก็มิได้ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมายได้

ฉะนั้นจึงควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้เพื่อสื่อความหมายได้และสามารถที่จะนำภาษาไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เช่น การอ่านหนังสือทางวิทยาศาสตร์ หรือติดต่อกับเทคนิคเขียนหรือใช้ในการงาน เช่น ในวงการธุรกิจได้ ถ้าได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้เช่นนี้ จะทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษามีขั้นตอนที่แน่นอน และมีการกำหนดวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้เพราะผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการเรียน เห็นประโยชน์ที่เกี่ยวของกับตนเองอย่างแท้จริง ถ้าหากว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยเป็นแต่เพียงการ เน้นความรู้ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และรูปแบบของภาษาเท่านั้น การเรียนการสอนจะไม่มีผล และยิ่งไปกว่านั้นผู้เรียนจะมีภาพพจน์ผิด ๆ เกี่ยวกับการเรียนภาษาและไม่มีความมั่นใจในตนเองว่าจะสามารถเรียนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นได้ สภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่เป็นอยู่มักจะเป็นเช่นนี้ คือ ไม่ใช่การสอนที่จัดขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับวัยและความรับผิดชอบหรือบทบาทในสังคมของผู้เรียน วิธีการแก้ไขปัญหานี้วิธีหนึ่ง คือ การจัดสอนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา (English for Academic Purposes)

ดังนั้น จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการเรียนภาษาเพื่อจุดประสงค์ที่จะนำภาษาไปใช้ ซึ่งแนวความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1959 แมทธิว แมคมิลแลน¹ (Matthew Macmillan) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า เริ่มจาก ศาสตราจารย์ บี ซี บรูคส์ (B. C. Brookes) แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน ผู้เสนอให้มีการปรับปรุง

¹ Matthew Macmillan, "A Survey of Recent Trends in the Development of English Courses for Students of Science and Technology," Curriculum Development and Syllabus Design for English Teaching. Ed. Geoffrey H. Wilson (Singapore: Singapore University Press, 1976), p. 43.

การสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาศาสาวิชาศาสตร์ โดยให้เหตุผลว่าภาษาของ
วรรณคดีและของวิทยาศาสตร์มีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน ผู้เรียนจึงไม่เห็นประโยชน์
ทำให้การสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาคงกล่าวได้ลดน้อยมาก แมคมิลแลน ได้เน้น
ลักษณะเฉพาะของงานเขียนทางวิทยาศาสตร์ และการสื่อความหมายที่เป็นลักษณะ
เฉพาะของนักวิทยาศาสตร์

ในระหว่าง ค.ศ. 1960-1970 ได้มีการตื่นตัวที่จะศึกษาภาษา โดย
คำนึงถึงการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อประโยชน์ในการสื่อ-
ความหมาย นักภาษาศาสตร์จึงมีบทบาทมากขึ้น และมุ่งความสนใจไปยัง "ภาษา
ที่นำมาใช้" (language in use) มีการค้นคว้าและวิจัยว่าความสามารถใน
การสื่อสารมิได้อาศัยความรู้ไวยากรณ์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะต้องใช้ภาษา
ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ภาษานั้นใช้สื่อความหมายอีกด้วย ดังนั้น ภาษาจะมี
ลักษณะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้ รูปแบบของภาษาต้องใช้ให้
เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ วัตถุประสงค์ในการสอนจึงควรเน้นการสื่อ-
ความหมาย หลักสูตรจะต้องคำนึงถึงบทบาททางสังคมของผู้เรียน เช่น การเรียน
ภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการเรียนแต่ละสาขา
วิชา และมีเวลาเรียนจำกัด ผู้เรียนจะสนใจแต่การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ให้ได้
ตามความต้องการของคนโดยตรงเท่านั้น การสอนจึงควรคำนึงถึงลักษณะสำคัญทาง
ภาษาที่นำมาใช้ ซึ่งแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่ใช้สำหรับวัตถุประสงค์โดยทั่วไป

ตั้งแต่ ค.ศ. 1971 เป็นต้นมา การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์
เฉพาะ (English for Special Purposes หรือ ESP) หรือการสอนภาษา
อังกฤษสำหรับสาขาวิชา (English for Academic Purposes หรือ EAP
หรือ Special Purpose Language Teaching (SP-LT)) เริ่มมีบทบาท
มากยิ่งขึ้นในการสร้างหลักสูตร การผลิตวัสดุการสอน และการเขียนตำราสำหรับ
ผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อสร้างแนวทางให้

ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับการเรียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือเพื่อจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ เพราะหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาชั้นเป็นการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) ซึ่งไม่ตรงต่อวัตถุประสงค์เฉพาะของผู้เรียน อัลแลน เมานท์ฟอร์ด (Alan Mountford) ได้กล่าวถึงภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาไว้ว่ามีลักษณะสำคัญ คือ ประการแรก ผู้เรียนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาจะเป็นผู้ใหญ่หรือเรียนอยู่ในระดับสูงกมัธยมศึกษา และประการที่สอง เนื้อหาของภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาจะเน้นภาษาทางวิชาชีพหรืออาชีพเฉพาะอย่าง ¹

โดยที่การเรียนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชานี้ได้เริ่มใช้ในกลุ่มผู้เรียนที่สนใจด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ก่อน ครั้งหนึ่งจึงเรียกกันว่า Technical English หรือ Scientific English หรือ English for Science and Technology (EST) และยังมีอื่น ๆ อีก เช่น Scientific, Technological and Technical English (STTE), Technical, Technological and Scientific English (TTSE), English for Vocational or Occupational Purposes (ECP) หรือบางทีมีชื่อแบบ ๆ ว่า English in Workshop Practice หรือ English in Agriculture Science แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดนี้รวมเป็น English for Special Purposes (ESP) หรือในการสอน เรียกว่า Special Purpose Language Teaching (SP-LT) ซึ่งถ้าเป็นภาษาอังกฤษที่มีจุด-

¹ Alan Mountford, "Discourse Analysis and the Simplification of Reading Materials for English for Special Purposes," (Unpublished Master Thesis, Edinburgh University, 1975), p. 188.

ประสงค์เฉพาะในวงการศึกษามักจะเรียกเป็นภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา หรือ English for Academic Purposes (EAP)

จะเห็นได้ว่าการเรียน EAP นี้ แยกออกมาจากแบบอย่างดั้งเดิมที่คิดกันว่าวิธีการเดียวในการเรียนภาษา คือ เรียนจากวรรณคดีของภาษานั้น เพื่อทราบภาษาที่เป็นแม่บท EAP ถือว่านักศึกษาต่างพวกย่อมมีเหตุผลในการเรียนรู้อังกฤษและมีความต้องการต่างกัน แต่ไม่ว่าจะเรียกชื่ออะไร ก็จัดอยู่ใน EAP ทั้งสิ้น EAP จึงเป็นคำที่ใช้ครอบคลุมไปทุกลักษณะของการสอนภาษาอังกฤษ แม้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในวรรณคดีก็อาจถือว่ามีความวัตถุประสงค์เฉพาะได้ เช่นเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับพาณิชย์ศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือกฎหมาย

ปัจจุบันประเทศที่กำลังพัฒนาต่างให้ความสนใจ EAP เป็นพิเศษ เพราะตระหนักถึงความล้มเหลวในการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป กล่าวคือ ในระดับมัธยมศึกษา แม่ผู้เรียนจะเรียนภาษาอังกฤษทั่วไปกันนานถึง 6 ปี หรือมากกว่านั้น ก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาที่เรียนสื่อความหมายตามต้องการได้ และยังไม่สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือค้นคว้าหาความรู้ได้ ปัญหาการสอนทักษะทางภาษาจริง ๆ จึงตกเป็นหน้าที่ของสถาบันระดับอุดมศึกษา ซึ่งเริ่มเห็นว่าควรให้หลักสูตรทางภาษาอังกฤษมีความเฉพาะเจาะจงทั้งในจุดมุ่งหมายและเนื้อหา ทั้งการพัฒนาทางเทคโนโลยีก็ยังเป็นสิ่งใหม่ที่ช่วยให้เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชามากขึ้น¹ หลักสูตรใหม่วิชาภาษาอังกฤษปี พ.ศ. 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสาขาวิชาชีพ

¹ David J. J. S. Blackie, "Service English for Students of Science and Technology," English Teaching Forum 14 (April 1976): 23.

และวิชาชีพเฉพาะทักษะชั้น¹ อันเป็นการสร้างหลักสูตรเพื่อผลิตคนที่มีความรู้ ความจำเป็นและความต้องการของสังคม

ในระดับมหาวิทยาลัยก็ได้มีการจัดโปรแกรมภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาชั้น เช่น โปรแกรมภาษาอังกฤษของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหิดล และในบางแห่งก็ยังมีโปรแกรมในระดับปริญญาโท² สำหรับผู้ที่ต้องการรับนิเทศภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาอีกโสดหนึ่งด้วย ในต่างประเทศ เช่น ในสหราชอาณาจักรก็มีการสร้างโปรแกรมภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาชั้น เช่น กระบวนวิชาภาษาพิลกริมส์ (Pilgrims Language Courses) ที่เคนท์ (Kent) และกระบวนวิชาภาษาของผู้เชี่ยวชาญ (Specialist Language Courses) ที่ ยอร์ก (York) เป็นต้น ในประเทศฝรั่งเศสก็ได้มีผู้สร้างโปรแกรมภาษาอังกฤษ สำหรับกิจการเหมืองแร่ชั้น³ นอกจากนี้สถาบันการศึกษาหลายแห่งก็มีการจัดสอนและ

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2521 (กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521).

² Panninee Sagarik, "English for Academic Purposes in Thailand - an Overview Presented at the National EAP Conference at Chulalongkorn University," Pasaa 9 (May 1979): 7.

³ Lyle F. Bachman, "A Summary of Results Obtained from a Questionnaire on the Status of English at the Higher Education Level," Paper Presented at the University Administrators and Specialists Seminar on the Learning and Teaching of English at the University Level, Bangkok, 15-18 (May 1974): 2.

การอบรมวิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาชั้น เช่น ที่มหาวิทยาลัยแลนคาสเตอร์ (Lancaster) และ เอดิงเบิร์ก (Edinburgh) ในสหราชอาณาจักร ที่รัฐ โอเรกอน (Oregon) ในสหรัฐอเมริกา ที่เมืองมอนทรีล (Montreal) ใน ประเทศแคนาดา ที่มหาวิทยาลัยสิงคโปร์ และที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับการสอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยในขณะนี้ กานดา คีตะจิตต์¹ ให้ความเห็นว่ามีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. ภาษาอังกฤษทั่วไป (General English or English for General Purposes or EGP) เป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน แปล และ หรืออ่าน หรือวิจารณ์วรรณคดี

2. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา (English for Special Purposes - ESP หรือ English for Academic Purposes - EAP) เป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อใช้สำหรับวิชาการเฉพาะอย่าง

หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์² ได้ระบุให้นักศึกษาเรียนภาษาต่างประเทศ 1 ภาษา จำนวน 2 วิชา 6 หน่วยกิต นักศึกษาจะเลือกศึกษาภาษาใดนั้นแล้วแต่หลักสูตรของคณะ ภาษาที่ให้เลือกศึกษามีภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย และจีน ถ้านักศึกษาเลือกศึกษาภาษาใด นักศึกษาจะต้องเข้าสอบจัดระดับความรู้ก่อนเปิดภาคการศึกษา ภาษาอังกฤษที่จัดไว้เป็นวิชาระดับพื้นฐาน คือ อ.141 และ อ.142 ถ้าหากมีความรู้เกินระดับ อ.141 และ อ.142 จะได้รับยกเว้นไม่ต้องศึกษา และจะได้ 6 หน่วยกิต

¹ กานดา คีตะจิตต์, "การสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา," ภาษาสังสรรค์ 6 (ตุลาคม 2519): 236.

² มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คู่มือการศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521), หน้า 59.

โดยจะบันทึกอักษร S (ใช้ได้) ไว้ในระเบียบวิชา ที่ได้ S นี้ไม่นำไปคำนวณ
 ภาระค้ำเฉลี่ย ถ้าหากความรู้อยู่ในระดับที่ต้องศึกษา อ.142 ก็จะได้รับยกเว้น
 3 หน่วยกิต ไม่ต้องเรียน อ.141 โดยต้องศึกษาวิชา อ.142 อีก 3 หน่วยกิต
 ถ้าหากผลการสอบจัดระดับความรู้ปรากฏว่านักศึกษามีความรู้ต่ำกว่าที่จะเข้าศึกษาใน
 วิชา อ.141 ได้ ก็จะต้องศึกษาวิชาเสริมอีก 1 หรือ 2 วิชา แล้วแต่ระดับความรู้
 คือ วิชา อ.001 หรือ อ.002 วิชาเสริมนี้ไม่ได้รับหน่วยกิต ผลการศึกษาจะเป็น
 S (ใช้ได้) หรือ B (ใช้ไม่ได้) และจะไม่นำมาคำนวณค่าเฉลี่ยสะสม

ข้อกำหนดของคณะต่าง ๆ ในการศึกษาภาษาต่างประเทศในหลักสูตร
 พื้นฐานทั่วไป

สาขาวิชา

ภาษาต่างประเทศ

- นิติศาสตร์	- นักศึกษาอาจเลือกเรียนภาษาใดก็ได้
เฉพาะในหลักสูตรวิชาพื้นฐาน
- พาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(ทุกสาขาวิชา)	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ
- รัฐศาสตร์	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ
- เศรษฐศาสตร์	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ
- สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	- นักศึกษาจะเรียนภาษาใดก็ได้
- สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ
- ศิลปศาสตร์	
- สาขาวิชาภาษาและวรรณคดี
ฝรั่งเศส	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาฝรั่งเศส
- สาขาวิชาภาษาศาสตร์	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ

สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

- สาขาวิชาภาษาและวรรณคดี
- นักศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ
อังกฤษ
- สาขาวิชาอื่น (ของคณะศิลปศาสตร์) - นักศึกษาอาจเลือกเรียนภาษาใดก็ได้
- จารุศาสตร์
- นักศึกษาอาจเลือกเรียนภาษาใดก็ได้

นักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษในหลักสูตรพื้นฐานครบแล้วมีความสนใจจะเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาโทหรือวิชาเลือกนอกสาขาต่อไป ก็สามารถเลือกศึกษาได้จากวิชาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษซึ่งเปิดสอน คือ โครงสร้างภาษาอังกฤษ (1-2) หลักการอ่าน (1-2) การเขียนระดับต้น (1-2) การฟัง การพูด (1-2) การเขียนระดับกลาง (3-4) การฟัง การพูด (3-4)

การกำหนดหลักสูตรให้นักศึกษาปีแรกเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป นับว่าเหมาะสม เพราะนักศึกษาทุกระดับของทุกคณะในปีการศึกษาแรกต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ โดยใช้หลักสูตรเดียวกัน เนื่องจากนักศึกษาที่เพิ่งเข้ามาใหม่นี้มีมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันมาก หลักสูตรจึงควรครอบคลุมความรู้เบื้องต้นด้านหลักภาษาให้โดยลสมบูรณ์ที่สุด หลักสูตรรวมนี้จะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้เบื้องต้นทั่วไป แต่เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 นักศึกษาจะต้องจำกัดวงของการเรียนสาขาวิชาของตนเพียงสาขาเดียว ต้องอ่านตำราซึ่งส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาที่ต้องเปลี่ยนจากการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไปมาเป็นภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาเฉพาะจึงมักประสบปัญหา นอกจากนี้ลักษณะวิชาภาษาอังกฤษที่ศูนย์ภาษาอังกฤษจัดสอนอยู่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปูพื้นฐานโครงสร้างที่สำคัญของภาษาอังกฤษ โดยอาศัยการฝึกทักษะทั้ง 4 กือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ในลักษณะที่เชื่อมโยงประสานกันทั้ง 4 ทักษะ (Integrated Skills) โดยที่ศูนย์ภาษาอังกฤษและคณะต่าง ๆ ส่วนมากยังไม่มีลักษณะวิชาภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับแขนงวิชาที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในงานอาชีพได้โดยตรง

ดร. กอ สวัสดิ์พาณิชย์ ไต่ถามว่า ความคิดเห็นต่อวิชาที่ตนเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการเรียนของผู้นั้นมาก ทางด้านจิตวิทยาเชื่อว่าทัศนคติมีผลต่อการเรียน ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและการสอนแล้วก็มักจะประสบความสำเร็จในการเรียน ในทางตรงกันข้าม ถ้านักเรียนมีทัศนคติไม่ดีก็จะประสบความสำเร็จในการเรียน¹ จึงควรได้มีการสำรวจความต้องการ ความคิดเห็น และปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป และความคิดเห็นในเรื่องความต้องการภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อนำความคิดเห็นของทั้งอาจารย์และนักศึกษามาสรุปหาแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งขณะศึกษาอยู่และเมื่อจบการศึกษาแล้ว

โปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) ของศูนย์ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับวิชาพื้นฐานซึ่งนักศึกษาทุกคนต้องเรียน นอกจากผู้ที่ได้รับการยกเว้น
2. ระดับสูง ซึ่งนักศึกษาชั้นปี 2 ขึ้นไปของคณะต่าง ๆ สามารถเลือกเรียนตามความสนใจ แยกออกเป็น 4 สาขา ตามเนื้อหาวิชา คือ ไวยากรณ์ การอ่าน การเขียน และการฟัง การพูด

เนื่องจากขณะนี้แนวโน้มของการสอนภาษาอังกฤษเน้นหนักทางด้านภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา (English for Academic Purposes) ดังจะเห็นจากการจัดเนื้อหาวิชา การจัดอบรม และสัมมนาทางด้านนี้ ซึ่งมีขึ้นสำหรับครู อาจารย์-

¹ ดร. กอ สวัสดิ์พาณิชย์, จิตวิทยาการศึกษา (พระนคร: โรงพิมพ์บริษัทการพิมพ์ระดมพันธ์ จำกัด, 2503), หน้า 132.

วิชาภาษาอังกฤษในประเทศต่าง ๆ เช่น การจัดสัมมนาและอบรมของ บริติช เคาน์ซิล (British Council) ในประเทศไทย การจัดเนื้อหาวิชาเพิ่มทางค่านี้นใน มหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักร ที่รัฐโอเรกอน สหรัฐอเมริกา ในมหาวิทยาลัยที่ เมืองมอนทรีล ประเทศแคนาดา และที่ศูนย์ภาษาภาคพื้น (Regional Language Centre หรือ RELC) ที่สิงคโปร์ การจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตลอดจนหนังสือทาง ภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นจำนวนมาก แต่มหาวิทยาลัยธรรม- ศาสตร์ ซึ่งสอนวิชาสังคมศาสตร์เป็นสาขาหลัก มีหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา สำหรับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะนิติศาสตร์ เท่านั้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหา- วิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในกลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน และกลุ่มสาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา เกี่ยวกับความ- จำเป็น เนื้อหาวิชา ปัญหาในด้านการเรียนการสอนและการนำภาษาอังกฤษไปใช้ ประโยชน์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาก่อนเกี่ยวกับการเรียนการ- สอนภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา ในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การทดสอบและประโยชน์
3. เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาเสนอแนะข้อคิดเห็นซึ่งจะเป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับปริญญาตรีให้ดียิ่งขึ้น
4. เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับ ปริญญาตรีให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสุ่มจากประชากรที่เป็นอาจารย์ในทุกคณะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี เศรษฐศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วารสารศาสตร์ และแผนกอิสระสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และนักศึกษาที่กำลังเรียนและไม่ได้เลือกเรียนภาษาอังกฤษระดับสูง
2. เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นนักศึกษาที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ไม่นาน จึงมักไม่มีความคิดเห็นกระจ่างชัดเกี่ยวกับวิชาเหนือขั้นพื้นฐาน ดังนั้นจึงไม่ได้นำมาใช้เป็นตัวอย่างประชากร
3. การวิเคราะห์ผลของการวิจัยจะไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศและอายุ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

อาจารย์และนักศึกษา หมายถึง อาจารย์และนักศึกษาคณะต่าง ๆ และแผนกอิสระในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี เศรษฐศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วารสารศาสตร์ และแผนกอิสระสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

กลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ ในที่นี้ หมายถึง คณะนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี เศรษฐศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วารสารศาสตร์ รวมทั้งแผนกอิสระสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ซึ่งแต่ละกลุ่มสาขาวิชาประกอบด้วยสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น กลุ่มสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ประกอบด้วย สาขาการบัญชี สาขาการเงิน สาขาการตลาด สาขาการบริหารบุคคล และสาขาเทคนิคการบริหาร เป็นต้น

ภาษาอังกฤษทั่วไป หมายถึง ภาษาอังกฤษที่เรียนเป็นวิชาหนึ่งในสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน แปล

ภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา หมายถึง ภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม สำหรับใช้ในสาขาวิชาเฉพาะ เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ ฯลฯ

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. การวิจัยอาจให้แนวทางแก่ผู้บริหารในการพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างตรงเป้าหมาย และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนยิ่งขึ้น
2. ครูผู้สอนอาจใช้ผลของการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และได้ผลตามจุดมุ่งหมาย
3. ผลการวิจัยอาจจะชี้ให้เห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษเท่าที่เป็นอยู่จัดตามความต้องการของนักศึกษาเท่านั้นหรือไม่ และมีข้อบกพร่องประการใดที่ควรแก้ไข
4. ผลการวิจัยอาจใช้เป็นแนวทางในการวางหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา
5. การวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย